

Nieuw! Start van de Noordwijkse Natuurvrienden Nieuw!

Je zult maar op de middelbare school zitten en van natuur, vogels en andere dieren houden. Je kijkt meer naar buiten naar wat daar vliegt of loopt, dan naar de leraar voor de klas. Wil je daar wat mee, dan kun je niet op veel plaatsen terecht. Je bent te oud voor de jeugdclub, dat zijn kinderen. Ook voel je je niet thuis tussen de volwassenen, die niet doorlopen en steeds weer discussiëren over de kleinste verschillen tussen vogels. Jij wilt eigenlijk gewoon de natuur in, met anderen, die net als jij, in hun eigen tempo, willen ontdekken wat zich allemaal in het bos en duin schuil houdt!

Nou, dan is er nu goed nieuws voor je!

Binnen de Vereniging voor Natuur en Vogelbescherming Noordwijk is een aantal mensen enthousiast om met jou en je vrienden/vriendinnen erop uit te trekken, de natuur in! Samen erachter zien te komen welke vogel je ziet, samen uitzoeken van welk dier een spoor is dat je vindt en ga zo maar door!

Gab de Croock en John de Ridder willen graag hun enthousiasme voor de natuur met jullie delen. Gab en John kennen elkaar van de tijd dat ze zelf op de club voor jongeren zaten. Zij weten van alles over de natuur te vertellen en kennen de gebieden waar ze jullie mee naartoe willen nemen als hun broekzak.

Ben je ouder dan 12 jaar en heb je zin om mee op ontdekkingstocht te gaan, kijk dan op het groene vel of elders in deze Strandloper naar waar ze met jullie naar toe willen gaan en wanneer en hoe je je kunt aanmelden.

Zeg het voort aan je vrienden en vriendinnen, die net als jij op een leuke en ontspannen manier de natuur willen ontdekken!

PS. Vaders, moeders, opa's en oma's, u kunt uw (klein) kinderen natuurlijk ook op deze club wijzen!

Ruurd Eisenga

Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Scharringa C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*.

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) & Landschap Noord-Holland. 410 pagina's. Prijs € 24,50.

Noord-Holland vormt veel meer dan Zuid-Holland een geografische eenheid, zeker als we focussen op het deel boven het Noordzeekanaal. Wellicht daardoor is de samenwerking tussen vogelwerkgroepen in Noord-Holland altijd steviger geweest dan in Zuid-Holland. Die goede samenwerking leidde al begin jaren zeventig tot een eigen vogelblad voor Noord-Holland (De Pieper, later De Graspieper) en een eerste publicatie "Broedvogels van Noord-Holland Noord" (1971). Die samenwerking leidde in 1990 tot een stevig boekwerk waarin de broedvogels van de gehele provincie aan bod kwamen: "Broedvogels van Noord-Holland" (ook in de Jan Verwey Bibliotheek). Dat boek werd door velen met nogal gemengde gevoelens ontvangen vanwege de uitbundige aandacht voor 'vogelgezelschappen'. In navolging van de reeds tientallen jaren gehanteerde plantengezelschappen (bijv. planten van vochtige duinvalleien, planten van onbemeste hooilanden) ging men toen ook vogelgezelschappen definiëren. Het toen der tijd ontwikkelde programma TWINSPLAN werd op de verzamelde gegevens losgelaten. Dit leidde tot een kleurrijk palet van vogelgezelschappen met als gevolg dat er zinnen ontstonden als "Het Zwarte Meesrijk Bosvogelgezelschap is evenals de meeste andere Bosvogelgezelschappen soortenrijk met

gemiddeld 40 soorten per gebied." Verder viel het boek op door bijzonder veel grafieken en tabellen. Dezelfde drie eindredacteuren als in 1990 hebben nu een boek gepresenteerd dat niet alleen buitengewoon fraai is vormgegeven, maar dat ook opvalt door de goed leesbare, informatieve teksten. In tegenstelling tot 20 jaar geleden heeft de eindredactie nu gekozen voor een klein aantal eenvoudige figuren. Het contrast met het boek uit 1990 kon haast niet groter zijn.

Het boek begint met een hoofdstuk over de gevolgde methodiek. Het onderzoek is kwalitatief van karakter geweest. Per vierkante km moest worden aangegeven of een soort er broedde of niet. Voor de broedzekerheid zijn codes gebruikt zoals we die al kennen sinds de eerste SOVON-broedvogelatlas. Door het fijnmazige net van 1x1km laten de kaarten een veel nauwkeuriger beeld van de verspreiding zien dan die in de SOVON-atlassen waar met een raster van 5x5km werd gewerkt. Wel heeft de gevolgde methode geleid tot grove schattingen voor de algemene soorten zoals 10.000-20.000 paren voor de Turkse Tortel. Voor soorten die in deelprojecten goed gevolgd worden zoals de weidevogels, waren wel kwantitatieve gegevens beschikbaar waardoor bijv. gezegd kan worden dat er in Noord-Holland 5200-5800 paren Tureluurs broeden.

Hierna volgt een boeiend hoofdstuk over de veranderingen in de vogelstand. Met fraaie kaarten worden de afname van weidevogels en de toename van struweelvogels in kaart gebracht. Ook de

grote, grazende watervogels (Grauwe Gans, Brandgans en Knobbelzwaan) zijn toegenomen evenals de meeste soorten roofvogels. Het algemene gedeelte wordt afgesloten met een bespreking van alle veranderingen in de diverse landschappen van Noord-Holland, van Texel tot het Gooi, fraai geïllustreerd door mooi fotowerk.

Bij de soortteksten ga je natuurlijk eerst kijken naar de soorten waar Noord-Holland bekend om staat. Het veenweidegebied tussen Hoorn en Amsterdam is vanouds een goed gebied voor weidevogels. Ondanks de vele graslandreservaten lopen de aantallen van Watersnip (50-60 paren), Kemphaan (10-15 'paren') en Grutto (8900-9700 paren) nog steeds terug. Verder is het natuurlijk interessant om ook bij de duinvogels te kijken. Soorten die bij ons al verdwenen zijn, kun je in Noord-Holland nog vinden: Tapuit, Fluiters en Nachtzwaluw. Ook soorten als Goudvink en Appelvink hebben daar een ruimere verspreiding. De lange rij van soortteksten wordt af en toe onderbroken door een interessante 'special' zoals: Oeverzwaluwvanden, Steenuilenwerkgroep, Overwinteren in de Sahel en Knobbelzwanen.

Het moge duidelijk zijn dat de Noord-Hollandse vogelaars een buitengewoon goed boek hebben geproduceerd dat ongetwijfeld andere vogelwerkgroepen zal inspireren hun gegevens ook op een vergelijkbare wijze te presenteren. Dankzij de vele sponsors is dit boek bovendien bijzonder voordelig geprijsd.

Digitaliseren van de Strandloper

Jelle van Dijk

Al weer een tijdje terug klampte iemand mij aan over de Strandloper. Hij bood aan ons het tijdschrift te willen digitaliseren. Op dat moment was ik zo dom daar niet verder op in te gaan. Ik vroeg mij toen af, of de tijd en de moeite die deze klus vergen, opwegen tegen het plezier dat anderen daar aan zullen beleven. Nu ik zelf via de computer kan beschikken over alle jaargangen van het blad De Levende Natuur (vanaf 1896) en van Ardea (vanaf 1904), merk ik toch wel hoe handig en leerzaam dit is. Ik maakte toen dus wel een erg kortzichtige opmerking. Het schaamrood staat mij op de kaken als ik bovendien moet bekennen dat ik niet eens meer weet wie dat genereuze aanbod indertijd deed. Misschien leest de desbetreffende persoon dit stukje en hopelijk is hij bereid contact met mij hierover op te nemen.

Adres: L. Hellenberghof 32, 2202 XT Noordwijk, tel. 071-3610833.
E-mail: dijkboom@planet.nl.